

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 9.6.2004
COM(2004) 417 τελικό

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

Η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Ιράκ

A. Πλαίσιο δέσμευσης

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Ιράκ

Α. Πλαίσιο δέσμευσης

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα ανακοίνωση αντιστοιχεί στο αίτημα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 16^{ης}-17^{ης} Οκτωβρίου 2003 για τη χάραξη στρατηγικής για τις σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης με το Ιράκ και συμβάλλει στη στρατηγική εταιρική σχέση της ΕΕ με τη Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή. Σκοπός της ανακοίνωσης είναι να αποτελέσει τη βάση για συζητήσεις με τη μέλλουσα κυρίαρχη ιρακινή κυβέρνηση και την ευρύτερη κοινωνία του Ιράκ. Επιδιώκει να εκφράσει στον ιρακινό λαό, που υπέφερε επί σειρά ετών από διαδοχικούς πολέμους, κυρώσεις και βίαιο και αυταρχικό καθεστώς, την επιθυμία της Ευρωπαϊκής Ένωσης να δει το Ιράκ να καθίσταται μια ασφαλής, σταθερή και ευημερούσα χώρα, που διατηρεί ειρηνικές σχέσεις με τις γειτονικές της χώρες και είναι ενσωματωμένη στη διεθνή κοινότητα.

Η ανακοίνωση εκδίδεται στο πλαίσιο της σοβαρής ανασφάλειας, μετά τον πόλεμο του 2003, που συνεχίζει να πλήττει τον ιρακινό λαό στην καθημερινή του ζωή και να αναχαιτίζει την πρόοδο όσον αφορά την πολιτική, οικονομική και κοινωνική ανάκαμψη. Εντούτοις, ο διορισμός μιας νέας ενδιάμεσης κυβέρνησης και η έκδοση της απόφασης 1546 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ στις 8 Ιουνίου, που επιβεβαιώνουν την πλήρη μεταβίβαση των αρμοδιοτήτων και της εξουσίας στους Ιρακινούς από τις 30 Ιουνίου 2004 και θα ενισχύει τον κεντρικό ρόλο των Ηνωμένων Εθνών, παρέχουν την ευκαιρία στην ΕΕ να στηρίζει τις προσπάθειες των Ιρακινών να δώσουν νέο προσανατολισμό στη χώρα τους.

Η ανακοίνωση αναλύει το βασικό συμφέρον της ΕΕ να επιδιώξει μεγαλύτερη δέσμευση έναντι του Ιράκ και θέτει μεσοπρόθεσμους στόχους για την ανάπτυξη των σχέσεων ΕΕ-Ιράκ. Υποστηρίζει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να παρέχει πλαίσιο που να επιτρέπει προοδευτικά στενότερες σχέσεις ΕΕ-Ιράκ, με ρυθμό που θα καθορίζει η πρόοδος που σημειώνεται όσον αφορά την πολιτική μετάβαση και το κλίμα ασφάλειας. Υπό το φως της εξέλιξης της κατάστασης επιτόπου, η ΕΕ θα πρέπει να είναι πρόθυμη να αναθεωρήσει την προσέγγισή της.

II. Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΙΡΑΚ

Υπό το 24χρονο καθεστώς του Σαντάμ Χουσεΐν, η ΕΕ δεν είχε πολιτικές ή συμβατικές σχέσεις με το Ιράκ και ο ρόλος της περιοριζόταν στην εφαρμογή των κυρώσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών (UNSC). Η ΕΕ υπήρξε ωστόσο σημαντικός παράγοντας στον ανθρωπιστικό τομέα. Από το 1992 και πέρα, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα (ΕΚ) ήταν ο σημαντικότερος ενιαίος χορηγός ανθρωπιστικής βοήθειας στο Ιράκ μετά τα Ηνωμένα Έθνη (ΟΗΕ). Οι σχέσεις ΕΕ-Ιράκ ήταν επίσης σημαντικές, ιδίως όσον αφορά την ενέργεια.

Οι προσπάθειες της ΕΕ μετά τον πόλεμο το 2003, πέραν της συμμετοχής ορισμένου αριθμού κρατών μελών σε ενέργειες για την ασφάλεια, εστιάστηκαν στην παροχή ανθρωπιστικής

βοήθειας και πολιτικής και χρηματοδοτικής στήριξης για την έναρξη της διαδικασίας ανασυγκρότησης. Στις αρχές του 2003, η ΕΚ διέθεσε 100 εκατομμύρια ευρώ ώστε η Ανθρωπιστική Υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ECHO) να παράσχει ανθρωπιστική βοήθεια στο Ιράκ. Τα κράτη μέλη της ΕΕ ανέλαβαν υποχρέωση για περισσότερα από 731 εκατομμύρια ευρώ. Μετά την έκδοση της απόφασης 1483 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών στις 22 Μαΐου 2003, η ΕΕ απέσυρε τις κυρώσεις κατά του Ιράκ.

Η διάσκεψη των χορηγών βοήθειας της Μαδρίτης που διεξήχθη στις 23-24 Οκτωβρίου 2003 έθεσε την αρχή της πολυμερούς προσπάθειας στήριξης της ανασυγκρότησης του Ιράκ. Στη διάσκεψη η ΕΕ, στο σύνολό της, δεσμεύτηκε για περισσότερο από 1,25 δισεκατομμύρια ευρώ, συμπεριλαμβανομένης της συνεισφοράς της ΕΚ. Η διάσκεψη εξέφρασε επίσης την ικανοποίησή της για την πρόθεση του ΟΗΕ και της Παγκόσμιας Τράπεζας να συστήσουν ειδικό καταπιστευματικό ταμείο για το Ιράκ - το Διεθνές Ταμείο Ανασυγκρότησης για το Ιράκ.

Από τον Οκτώβριο 2003, διευρύνθηκε το πεδίο της βοήθειας της ΕΕ για το Ιράκ. Ενώ οι ανθρωπιστικές ανάγκες του πληθυσμού μειώνονται, οι πόροι για την ανασυγκρότηση προστίθενται στις ανθρωπιστικές ενέργειες με σκοπό την αποκατάσταση των βασικών δημοσιών υπηρεσιών, και επεκτείνονται για να συμπεριλάβουν την εξασφάλιση απασχόλησης, τη μείωση της φτώχειας και την ενίσχυση των θεσμικών οργάνων και της διοίκησης του Ιράκ. Η βοήθεια της ΕΚ αποσκοπούσε επίσης στη στήριξη του ρόλου του ΟΗΕ στην πολιτική διαδικασία και στην ανάπτυξη της κοινωνίας των πολιτών και των δημοκρατικών θεσμών του Ιράκ. Από το 2003 η ΕΕ χορήγησε βοήθεια ύψους 305 εκατομμυρίων ευρώ από τον προϋπολογισμό για το Ιράκ¹.

Το συμφέρον της ΕΕ να καταστεί το Ιράκ μια ασφαλής, σταθερή, δημοκρατική και ευημερούσα χώρα

Η ΕΕ έχει σημαντικά συμφέροντα όσον αφορά τη συνεργασία με το Ιράκ για την ανασυγκρότηση των πολιτικών και νομικών της θεσμών, τη μεταρρύθμιση της οικονομίας της και την αναζωογόνηση της κοινωνίας των πολιτών. Αυτά είναι τα εξής:

Βασικό συμφέρον αποτελεί η επιτυχής πολιτική μετάβαση με σκοπό την καθιέρωση σταθερής, πλουραλιστικής δημοκρατίας, ενισχυόμενης από σύνταγμα που εγγυάται σεβασμό του κράτους δικαίου, των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των βασικών ελευθεριών. Αυτό θα εμψυχώσει τον λαό του Ιράκ και θα τον βοηθήσει να εξασφαλίσει την εδαφική ακεραιότητα και εσωτερική του ασφάλεια.

Παρόμοιο συμφέρον αποτελεί η συμβολή στην προώθηση της οικονομικής μεγέθυνσης και διαφοροποίησης, η μείωση της φτώχειας και της ανεργίας και η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του πληθυσμού του Ιράκ. Η λειτουργική, ανταγωνιστική και διαφοροποιημένη οικονομία αγοράς, η ανασυγκρότηση της υποδομής του Ιράκ, και ιδίως η διασύνδεση του δικτύου μεταφορών του Ιράκ με τους πανευρωπαϊκούς διαδρόμους μεταφορών, και η

¹ Αναλήφθηκε υποχρέωση για 100 εκατ. ευρώ για ανθρωπιστικές δραστηριότητες το 2003, για 200 εκατ. ευρώ για την αναδιάρθρωση το 2003-04 και για πρόσθετο ποσό 2 εκατ. ευρώ το 2003 για ενέργειες εκκαθάρισης ναρκοπεδίων. Η ECHO μείωσε τις αρχικές της εκτιμήσεις για το Ιράκ το 2004 σε 3 εκατομ. ευρώ. Εντούτοις, μπορούν να κινητοποιηθούν πρόσθετα κεφάλαια για νέες έκτακτες ανθρωπιστικές ανάγκες. Βλ.: <http://europa.eu.int/comm/world/iraqsit/reconstruct/index.htm> για περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με τις πηγές και τον προορισμό της βοήθειας της ΕΚ για το Ιράκ το 2003-2004.

οικονομική ενσωμάτωση του Ιράκ στην περιοχή του θα συμβάλουν στην κατανομή του πλούτου στη χώρα, θα μειώσουν τον ευάλωτο χαρακτήρα του Ιράκ ως προς τα εξωτερικά πλήγματα και θα αναπτύξουν το δυναμικό για αμοιβαία επωφελείς συναλλαγές και επενδύσεις ΕΕ-Ιράκ, για ανθρώπινους και πολιτιστικούς δεσμούς. Η σταθερότητα και η μεγαλύτερη ευημερία προβλέπεται επίσης ότι θα συμβάλουν στην εθελοντική επιστροφή των προσφύγων του Ιράκ που έχουν καταφύγει στην Ευρώπη, πράγμα που θα ενισχύσει έτσι τους κοινωνικούς και επαγγελματικούς δεσμούς μεταξύ των χωρών της ΕΕ και του Ιράκ.

Άλλο συμφέρον αποτελεί η πιθανή συνεισφορά του Ιράκ στην ασφάλεια και σταθερότητα στην περιοχή. Το τέλος του καθεστώτος του Σαντάμ Χουσεΐν προσφέρει την ευκαιρία να ξεπεραστεί η περιφερειακή ένταση. Εάν το Ιράκ διατηρεί ειρηνικές σχέσεις με τις γειτονικές του χώρες και την περιοχή του, αυτό θα συμβάλει επίσης στην επίτευξη των στόχων που θέτει η Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Ασφάλεια. Η Τουρκία, χώρα υποψήφια για προσχώρηση στην ΕΕ, έχει επίσης να αποκομίσει κέρδος από την ανάδυση ενός σταθερού και δημοκρατικού Ιράκ.

Ισχυρό συμφέρον αποτελεί η θέσπιση δίκαιου, διαφανούς και μη εισάγοντος διακρίσεις νομικού πλαισίου στο Ιράκ. Η προβλεψιμότητα και η νομική βεβαιότητα είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για τις πολύ σημαντικές επενδύσεις που χρειάζεται η χώρα, ιδίως στον ενεργειακό τομέα. Δεδομένης της σημαντικής συνεισφοράς του Ιράκ στην ασφάλεια της προμήθειας ενέργειας στην Ένωση και των δυνατοτήτων να ωφεληθούν αμοιβαία η ΕΕ και το Ιράκ από την αυξημένη παραγωγή πετρελαίου και φυσικού αερίου του Ιράκ, η δημιουργία ίσων επενδυτικών όρων και η σύγκλιση των νομοθεσιών στον τομέα της ενέργειας θα συνέφεραν ιδιαίτερα τόσο την ΕΕ όσο και το Ιράκ.

III. ΣΤΟΧΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΕΕ-ΙΡΑΚ

Η σταθερότητα και ευημερία του Ιράκ θα απαιτήσουν όχι μόνο στήριξη από την ΕΕ, αλλά και συνδυασμένες προσπάθειες της διεθνούς κοινότητας και, κυρίως, των ίδιων των Ιρακινών. Συνεπώς η ΕΕ θα πρέπει να συνεργαστεί με τη νέα ιρακινή διοίκηση και κοινωνία για να συζητήσει τον ρόλο που πρέπει, κατά τη γνώμη τους, να διαδραματίσει η ΕΕ στο Ιράκ, και να αναπτύξει την παρουσία του και την προοδευτική δέσμευσή του έναντι του Ιράκ καθώς εξελίσσεται η διαδικασία μετάβασης. Σκοπός θα πρέπει να είναι να τεθούν τα θεμέλια για ευρείας βάσεως και αμοιβαία επωφελείς σχέσεις μεσοπρόθεσμα. Στον διάλογό της με το Ιράκ, η ΕΕ θα μπορούσε να προτείνει να εστιάσει τη στρατηγική της έναντι του Ιράκ στους ακόλουθους μεσοπρόθεσμους στόχους:

ανάπτυξη ασφαλούς, σταθερού και δημοκρατικού Ιράκ, με κοινοβούλιο και κυβέρνηση, εκλεγόμενη με βάση σύνταγμα που εξασφαλίζει τον σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των βασικών ελευθεριών του πληθυσμού του Ιράκ στο σύνολό του.

δημιουργία ανοιχτής, σταθερής, βιώσιμης και διαφοροποιημένης οικονομίας της αγοράς και κοινωνίας με βάση την ανθρώπινη ασφάλεια, την οικονομική μεγέθυνση, τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και τη μείωση της φτώχειας, με πόρους που χρησιμοποιούνται για την προώθηση της δίκαιης οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης.

οικονομική και πολιτική ενσωμάτωση του Ιράκ στην περιοχή του και διεθνές ανοιχτό σύστημα.

Ένα ασφαλές, σταθερό και δημοκρατικό Ιράκ

Το Ιράκ έχει τώρα την ευκαιρία να διακόψει με το παρελθόν του αυταρχικού ελέγχου και να δημιουργήσει σταθερούς δημοκρατικούς θεσμούς που εγγυώνται τα δικαιώματα όλων των Ιρακινών, συμπεριλαμβανομένων των γυναικών και των εθνοτικών, θρησκευτικών και φυλετικών μειονοτήτων. Η επίλυση προβλημάτων όπως ο ρόλος της θρησκείας στο κράτος, ένας αποτελεσματικός και δημοκρατικά ελεγχόμενος τομέας ασφάλειας και η οργάνωση των σχέσεων μεταξύ των επαρχιακών και κεντρικών διοικήσεων θα παίξουν σημαντικό ρόλο για την επιτυχία της πολιτικής διαδικασίας. Εξάλλου, η δημιουργία δημοκρατικών θεσμών θα απαιτήσει διαδικασία εθνικής συμφιλίωσης και συναίνεσης.

Όπως επιβεβαιώνει η απόφαση 1546 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, ο ΟΗΕ θα αντλήσει από τη σημαντική του πείρα στο Ιράκ πριν τον πόλεμο και από το έργο που άρχισε ο ειδικός απεσταλμένος του ΟΗΕ Sergio De Mello, πριν την τραγική επίθεση στα κεντρικά γραφεία του ΟΗΕ στη Βαγδάτη κατά το παρελθόν έτος και που συνέχισε ο ειδικός απεσταλμένος Lakhdar Brahimi, για να συμβάλει σημαντικά στις προσπάθειες του Ιράκ να πετύχει την πολιτική του μετάβαση. Η ΕΕ θα πρέπει συνεπώς να συνεχίσει να υποστηρίζει τον ΟΗΕ στον ηγετικό αυτό ρόλο του και να εξασφαλίζει τον ορθό συντονισμό των ενεργειών του για τη στήριξη του Ιράκ με τις ενέργειες του εν λόγω οργανισμού.

Δεδομένης της επιτυχούς εμπειρίας της ΕΕ όσον αφορά τη στήριξη διαδικασιών μετάβασης από αυταρχικά καθεστώτα σε καθεστώτα που βασίζονται στη δημοκρατία, καθώς και των διαφόρων εμπειριών των κρατών μελών της ΕΕ όσον αφορά το ομοσπονδιακό σύστημα και την αποκέντρωση, η ΕΕ θα μπορούσε:

να υποστηρίξει την απόφαση 1546 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ που επιβεβαιώνει τον κυρίαρχο χαρακτήρα της ιρακινής ενδιάμεσης κυβέρνησης από τις 30 Ιουνίου 2004.

να αρχίσει διάλογο με τις μέλλουσες αρχές του Ιράκ ως ένδειξη της στήριξης που παρέχει η ΕΕ στις πολιτικές και συνταγματικές διαδικασίες.

να δώσει προτεραιότητα στη βοήθεια που παρέχει η ΕΕ για τις εκλογές, στη χρηστή διακυβέρνηση, στην ανάπτυξη της ιρακινής κοινωνίας των πολιτών και στην προστασία και προώθηση των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

να εξετάσει το ενδεχόμενο να επεκταθεί η βοήθεια για να συμπεριλάβει μέτρα για τη στήριξη της ασφάλειας, και ιδίως την εφαρμογή του κράτους δικαίου, τη δικαιοσύνη και τη μεταρρύθμιση του τομέα της ασφάλειας.

Μια ανοιχτή, βιώσιμη και διαφοροποιημένη οικονομία αγοράς του Ιράκ

Μέχρι το 2003 η ιρακινή οικονομία χαρακτηριζόταν από εκτεταμένη κυβερνητική παρέμβαση, τόσο άμεσα μέσω των κρατικών επιχειρήσεων, όσο και έμμεσα μέσω πολύπλοκων ρυθμίσεων, περιορισμών στις τιμές και επιδοτήσεων. Ο κρατικά ελεγχόμενος τομέας του πετρελαίου υπήρξε ο σημαντικότερος μοχλός της οικονομίας και, βραχυπρόθεσμα, θα πρέπει να αναπτυχθεί ταχέως με σκοπό τη χρηματοδότηση της ανασυγκρότησης. Μεσοπρόθεσμα, ωστόσο, το Ιράκ αντιμετωπίζει τριπλή οικονομική μετάβαση σε οικονομία που θα βασίζεται σε ειρηνική ανάπτυξη, σε λειτουργική οικονομία αγοράς και σε περισσότερο διαφοροποιημένες και βιώσιμες πηγές εγχωρίου εισοδήματος.

Η φτώχεια και η ανεργία είναι ευρέως διαδεδομένες στο Ιράκ, πράγμα που δημιουργεί πολιτική και κοινωνική ένταση. Απαιτούνται μέτρα για την ανακούφιση των κοινωνικών επιπτώσεων των μεταρρυθμίσεων με σκοπό την ανύψωση του βιοτικού επιπέδου μεσοπρόθεσμα, ιδίως σε σχέση με την ελευθέρωση των τιμών, την αναδιάρθρωση των κρατικών επιχειρήσεων και των δημοσίων υπηρεσιών. Βραχυπρόθεσμα, θα απαιτηθεί η δημιουργία αποτελεσματικών δικτύων κοινωνικής ασφάλειας, η καταβολή προσπαθειών για την αύξηση της απασχόλησης με τη χρησιμοποίηση του τοπικού δυναμικού για προγράμματα ανασυγκρότησης² και η κατάργηση των περιφερειακών ανισοτήτων στην κατανομή πόρων. Μεσοπρόθεσμα, θα πρέπει να αντιμετωπισθεί το θέμα του συνταγματικού πλαισίου για την κατανομή των ιρακινών εισοδημάτων από το πετρέλαιο.

Η επίλυση του θέματος των υποχρεώσεων εξωτερικού χρέους του Ιράκ, που υπολογίζεται επί του παρόντος σε 120 δισεκατομμύρια αμερικανικά δολάρια³, αποτελεί προϋπόθεση για την αποκατάσταση της χρηματοοικονομικής βιωσιμότητας του Ιράκ και για τη βιώσιμη οικονομική και κοινωνική ανάκαμψη, και το περιεχόμενο μιας ενδεχόμενης συμφωνίας της Λέσχης των Παρισίων είναι πιθανό να έχει ευρεία επίπτωση σε όλες τις πτυχές των οικονομικών δραστηριοτήτων στο Ιράκ. Ο όμιλος των Παρισίων που συνιστούν διάφορες πιστώτριες χώρες έχει δεσμευτεί να συνεργασθεί για την εξεύρεση λύσεως κατά τη διάρκεια του 2004, αλλά θα απαιτηθεί παρόμοια στάση από τους επίσημους πιστωτές που δεν ανήκουν στη Λέσχη των Παρισίων και από ιδιώτες δανειστές. Η μείωση της υπερβολικής προσφοράς μη ρευστοποιήσιμων χρηματοδοτικών πόρων για το Ιράκ απαιτεί επίσης τη λήψη μέτρων για να εξετασθεί το καθεστώς των καταγγελιών που έγιναν αποδεκτές από την Επιτροπή Αποζημίωσης του ΟΗΕ μετά τον πρώτο πόλεμο του Κόλπου, και αυτών που ακόμη εκκρεμούν.

Η ΕΕ έχει σημαντικό ιστορικό συνεργασίας με οικονομίες που βρίσκονται σε μεταβατικό στάδιο, καθώς και πείρα όσον αφορά τον συνδυασμό της κοινωνικής συνοχής με τη δημιουργία ισχυρών θεσμών της αγοράς, την ελευθέρωση και την ολοκλήρωση. Έχει επίσης μεγάλη εσωτερική αγορά έτοιμη να δεχθεί τη ροή ιρακινών εμπορευμάτων και υπηρεσιών. Στο πλαίσιο αυτό η ΕΕ θα μπορούσε:

να προωθήσει την εξόφληση του εξωτερικού χρέους του Ιράκ με τη διαμόρφωση κοινής άποψης και συστάσεων για τους όρους οικονομικής πολιτικής.

να συνεχίσει την κοινοτική βοήθεια για τη δημιουργία ικανοτήτων των ιρακινών διοικητικών και οικονομικών φορέων σε θέματα μετάβασης, και ιδίως τη δημιουργία μιας λειτουργικής τελωνειακής διοίκησης που θα επέτρεπε την εφαρμογή του Συστήματος Γενικευμένων Προτιμήσεων (ΣΓΠ)

να βοηθήσει το Ιράκ να αναπτύξει ικανότητες στον δικαστικό τομέα, καθώς και ρυθμιστικά και νομικά πλαίσια, για να ενθαρρυνθούν οι οικονομικές δραστηριότητες και οι διεθνείς επενδύσεις, συμπεριλαμβανομένου του τομέα της ενέργειας, και να καταπολεμήσει τη διαφθορά, το οργανωμένο έγκλημα και την εγκληματικότητα.

να τονίσει την ανάγκη να εξεταστούν θέματα που σχετίζονται με την ανεργία και τη φτώχεια, να συμβάλει στη δημιουργία αποτελεσματικών δικτύων ασφαλείας και να αντιμετωπίσει τις περιφερειακές ανισότητες όσον αφορά την κατανομή των πόρων.

² Π.χ. αποκατάσταση της υποδομής στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας και σε άλλους βασικούς τομείς.

³ Εξαιρούνται οι καταγγελίες που έγιναν αποδεκτές από την Επιτροπή Αποζημίωσης του ΟΗΕ.

να τονίσει ότι ο σημαντικός ορυκτός πλούτος του Ιράκ θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για την επιδίωξη αυτών των στόχων, για τη διαφοροποίηση της οικονομίας του Ιράκ, για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, για τη δημιουργία του απαραίτητου υλικού, θεσμικού και ανθρώπινου δυναμικού και για τη μείωση των εισοδηματικών ανισοτήτων.

Ένα Ιράκ που διατηρεί ειρηνικές σχέσεις με τις γειτονικές του χώρες και είναι ενσωματωμένο στη διεθνή κοινότητα

Η μεταμόρφωση του Ιράκ παρέχει την ευκαιρία να αντιμετωπιστούν τα εύλογα προβλήματα ασφάλειας των διαφόρων συμμετεχόντων παραγόντων στην περιοχή και να εξασφαλιστεί ότι η εμφάνιση νέας πολιτικής τάξεως στο Ιράκ εκλαμβάνεται θετικά από τα γειτονικά κράτη. Παρέχεται επίσης η δυνατότητα στο Ιράκ, στο Συμβούλιο Συνεργασίας του Κόλπου και στο Ιράν να διαμορφώσουν κοινές απόψεις για το πώς η περιοχή θα μπορούσε να αντιμετωπίσει κοινές οικονομικές προκλήσεις. Επιπλέον, η πρόοδος της διαδικασίας μετάβασης θα πρέπει να προετοιμάσει το έδαφος για να αναλάβει το Ιράκ μεγαλύτερο ρόλο στις διεθνείς πολιτικές και οικονομικές υποθέσεις και να αυξήσει τη συμμετοχή του στα διεθνή φόρουμ.

Η απόφαση των γειτονικών χωρών του Ιράκ να διοργανώσουν κοινό φόρουμ- συνεδριάσεις γειτονικών χωρών- μετά τον πόλεμο του 2003, για να συζητήσουν για την κατάσταση στο Ιράκ, καταδεικνύει την κοινή αναγνώριση της ευκαιρίας για αυξημένη ενδοπεριφερειακή συνεργασία. Μακροπρόθεσμα, η προοδευτική δημιουργία περιφερειακού πλαισίου πολιτικο-οικονομικής συνεργασίας, η μείωση της έντασης και η προοδευτική προσπάθεια συνεργασίας για την ασφάλεια, θα μπορούσαν να εξασφαλίσουν ένα μηχανισμό για τη βελτίωση της σταθερότητας στην ευρύτερη περιοχή και την αντιμετώπιση του θέματος των εκ παραδόσεως περιφερειακών διαφορών που δεν έχουν επιλυθεί.

Χάρη στις στενές της σχέσεις με τις γειτονικές χώρες του Ιράκ, στη δική της ιστορία όσον αφορά τη συμφιλίωση μετά από σύγκρουση, καθώς και στις προσπάθειες της να προωθήσει την περιφερειακή ολοκλήρωση, η ΕΕ έχει αποκτήσει εκτεταμένες επαφές, πείρα και εμπειρογνωμοσύνη που θα μπορούσαν να ωφελήσουν το Ιράκ και την ευρύτερη περιοχή. Σύμφωνα με τις αρχές που θέτει η Στρατηγική Εταιρική Σχέση της ΕΕ με τις μεσογειακές χώρες και τις χώρες της Μέσης Ανατολής και τη στήριξη που έχει ήδη παράσχει η ΕΕ όσον αφορά το αίτημα του Ιράκ να του αναγνωριστεί καθεστώς παρατηρητή στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (ΠΟΕ), η ΕΕ θα μπορούσε:

να χρησιμοποιήσει την επιρροή της και τον ήδη διεξαγόμενο διάλογο με τις χώρες της περιοχής, και ιδίως τις γειτονικές χώρες του Ιράκ, για να ενθαρρύνει εποικοδομητική δέσμευση έναντι του Ιράκ και αυξημένη ενδοπεριφερειακή συνεργασία.

να καλέσει το Ιράκ να συμμετάσχει στη Στρατηγική Εταιρική Σχέση της ΕΕ για τη Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή.

να εξετάσει θετικά το ενδεχόμενο μελλοντικής προσχώρησης του Ιράκ στον ΠΟΕ, εφόσον εκπληρωθούν οι απαραίτητες προϋποθέσεις σύμφωνα με τη θέση που υιοθετεί η ΕΕ για τις αιτήσεις άλλων χωρών, συμπεριλαμβανομένων χωρών της περιοχής, και να ενθαρρύνει τη συμμετοχή του Ιράκ σε άλλα διεθνή φόρουμ.

IV. ΕΝΑ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗ

Η επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στο Τμήμα ΙΙΙ θα εξαρτηθεί από τον βαθμό κατά τον οποίο θα τους επιδιώξει η μέλλουσα κυβέρνηση του Ιράκ και από την εξέλιξη της πολιτικής κατάστασης και της κατάστασης στον τομέα της ασφάλειας στο Ιράκ. Συνεπώς οι ακόλουθες προτάσεις για δράση αποτελούν εναλλακτικές λύσεις που αντικατοπτρίζουν τις τρεις ξεχωριστές φάσεις που προβλέπει η απόφαση 1546 του Συμβουλίου Ασφαλείας και πρόκειται να αναπτυχθούν περαιτέρω μετά από διαβουλεύσεις με την μέλλουσα κυβέρνηση του Ιράκ.

Θα είναι επίσης ιδιαίτερα σημαντικό να εξασφαλιστεί ότι, για την εκτέλεση ενεργειών, τα κράτη μέλη της ΕΕ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ο Ύπατος Εκπρόσωπος θα συνεργασθούν και θα συντονισθούν πλήρως με τα Ηνωμένα Έθνη, τόσο επιτόπου όσο και στα διεθνή φόρουμ. Θα είναι επίσης θεμελιώδους σημασίας η στενή συνεργασία με την Παγκόσμια Τράπεζα, το ΔΝΤ και άλλα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

ΦΑΣΗ Ι – Άμεση δράση

Στις 30 Ιουνίου 2004, η ενδιάμεση κυβέρνηση του Ιράκ θα καταστεί κυρίαρχη και η Προσωρινή Αρχή Συνασπισμού θα διαλυθεί. Επιπλέον της ήδη παρεχόμενης βοήθειας για την ανασυγκρότηση, κατά την περίοδο που θα καταλήξει σε εκλογές για τη Μεταβατική Εθνική Συνέλευση, η ΕΕ θα μπορούσε να εξετάσει το ενδεχόμενο να ακολουθήσει τις ακόλουθες πρωτοβουλίες:

Στήριξη της ΕΕ για τις εκλογές: Οι εκλογές για Μεταβατική Εθνική Συνέλευση που θα σχηματίσει νέα κυβέρνηση και θα καταρτίσει νέο σύνταγμα, το δημοψήφισμα για την έγκριση νέου συντάγματος και οι γενικές εκλογές πρόκειται να διεξαχθούν πριν τις 31 Δεκεμβρίου 2005. Η ΕΕ θα πρέπει να είναι προετοιμασμένη να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο για την προετοιμασία των εκλογών στο Ιράκ, εάν το ζητήσει η ενδιάμεση κυβέρνηση ή ο ΟΗΕ. Η ΕΕ οφείλει επίσης να εκτιμήσει κατά πόσον χρειάζεται να καταβληθούν νέες προσπάθειες, και κατά πόσον οι συνθήκες ασφάλειας, κυρίως επιτόπου, καθιστούν σκόπιμη τη χρησιμοποίηση αποστολών της ΕΕ για την επιτήρηση των εκλογών.

Ανεπίσημος πολιτικός διάλογος: Σκοπός της ΕΕ θα πρέπει να είναι να έλθει σε επαφή με την κυρίαρχη ενδιάμεση κυβέρνηση του Ιράκ όσο το δυνατόν νωρίτερα. Εάν το επιτρέπουν οι συνθήκες όσον αφορά την ασφάλεια, μπορεί να διεξαχθεί πολιτικός διάλογος συνάντηση τρόικας για πολιτικό διάλογο σε υπουργικό επίπεδο στη Βαγδάτη ή στο περιθώριο της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ τον Σεπτέμβριο 2004. Μπορούν επίσης να διεξαχθούν ad hoc συναντήσεις σε επίπεδο ανωτέρων υπαλλήλων.

Οι αποστολές της ΕΕ θα μπορούσαν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο για την προετοιμασία των εν λόγω επαφών, και για τη διαμόρφωση των απόψεων των αρχών του Ιράκ. Με βάση τη χρηματοδοτική στήριξη που παρέχεται για τα ανθρώπινα δικαιώματα, την ανάπτυξη της κοινωνίας των πολιτών, την εκπαίδευση των ψηφοφόρων και τη συνταγματική διαδικασία, οι Αντιπροσωπείες της ΕΕ μπορεί επίσης να κληθούν να αρχίσουν ανεπίσημο διάλογο με την ευρύτερη κοινωνία των πολιτών του Ιράκ, συμπεριλαμβανομένων των ΜΚΟ, των θρησκευτικών ομάδων, των συνδικάτων και των αναδυόμενων πολιτικών κομμάτων.

Κανόνες δικαίου και πολιτική διοίκηση. Οι αποτελεσματικοί θεσμοί και το αποτελεσματικό κράτος δικαίου έχουν θεμελιώδη σημασία για την επίτευξη και τη διατήρηση ασφαλούς περιβάλλοντος στο Ιράκ. Η ΕΕ έχει πείρα σε άλλες περιοχές του κόσμου όσον αφορά τη

στήριξη της θεσμικής ανάπτυξης στον τομέα της δικαιοσύνης και της ασφάλειας, και έχει επίσης πείρα σε τομείς ζωτικής σημασίας για τη σταθεροποίηση μετά από σύγκρουση, όπως είναι η παροχή κατάρτισης, η παρακολούθηση και παροχή συμβουλών στην αστυνομία. Στο πλαίσιο αυτό, και αν θεωρηθεί απαραίτητο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη της ΕΕ μπορούν να σκεφθούν κατά πόσον θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν στο Ιράκ, παράλληλα με τα μέσα της ΕΚ, μηχανισμοί που παρέχουν οι ικανότητες της ΕΕ για τη διαχείριση των πολιτικών κρίσεων.

Ενθάρρυνση της θετικής συμμετοχής των γειτονικών χωρών του Ιράκ. Η ΕΕ θα πρέπει να στηρίζει τις συνεδριάσεις των γειτονικών χωρών και τις τυχόν πρωτοβουλίες συνεργασίας και να καλέσει το Ιράκ να συμμετάσχει στην υλοποίηση της Στρατηγικής Εταιρικής Σχέσεως της ΕΕ με τη Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή. Επιπλέον, η ΕΕ θα μπορούσε να συζητήσει το μέλλον του Ιράκ με το Ιράν, τη Συρία, την Τουρκία, την Ιορδανία και τις χώρες του Κόλπου. Οι αποστολές της ΕΕ στις εν λόγω χώρες μπορεί να κληθούν να εξασφαλίσουν τη συνοχή. Η ΕΕ θα μπορούσε να επεκτείνει την εν λόγω στήριξη για να συμπεριλάβει συγκεκριμένα μέτρα για τη δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης για το Ιράκ και τις γειτονικές του χώρες, π. χ. όσον αφορά τη διαχείριση των συνόρων και τη τελωνειακή διοίκηση.

Συντονισμένη άποψη για το χρέος και τους συναφείς όρους οικονομικής πολιτικής. Παρόλο που η τελική απόφαση για τέτοιου είδους διακανονισμό εναπόκειται στις ίδιες τις πιστώτριες χώρες, διάφορα κράτη μέλη της ΕΕ συμμετέχουν στις τρέχουσες διαπραγματεύσεις για την αναδιάρθρωση/άφεση του χρέους του Ιράκ. Δεδομένου ότι η πιθανή χρήση της προσέγγισης του νέου Ομίλου των Παρισίων "Evian", που έχει αναπτυχθεί για χώρες με μεσαίο εισόδημα, θα έχει επιπτώσεις στις μελλοντικές οικονομικές σχέσεις με το Ιράκ, μπορούν να καταβληθούν προσπάθειες για τον συντονισμό των απόψεων σχετικά με τους κατάλληλους οικονομικούς όρους που θα τεθούν σε μια συμφωνία. Ο τακτικός διάλογος μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του ΔΝΤ, της Παγκόσμιας Τράπεζας και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων θα μπορούσε επίσης να συμβάλει στον συντονισμό των απόψεων και των δραστηριοτήτων σχετικά με αυτό το θέμα.

Εμπορικές προτιμήσεις στο πλαίσιο του συστήματος γενικευμένων προτιμήσεων (ΣΓΠ). Το Ιράκ είναι δικαιούχος του Συστήματος Γενικευμένων Προτιμήσεων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΣΓΠ), αλλά το σύστημα δεν έχει εφαρμοστεί στην πράξη μετά τον πρώτο πόλεμο του Κόλπου λόγω των κυρώσεων και της μετέπειτα σύγκρουσης. Μόλις το επιτρέψουν οι συνθήκες, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να συνεργασθεί με την ιρακινή διοίκηση για να δημιουργήσει σύστημα διοικητικής συνεργασίας, που αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη λειτουργία του συστήματος.

Ήδη εκτελούμενη ανθρωπιστική βοήθεια και βοήθεια για την ανασυγκρότηση. Η στρατηγική για την παροχή βοήθειας της ΕΚ το 2003/04 εστιάστηκε στην παρακολούθηση της κατάστασης στο Ιράκ, ανταποκρινόμενη στις νέες έκτακτες ανθρωπιστικές ανάγκες που προκύπτουν, με την ταχεία παροχή πρόσθετων πόρων για την ανασυγκρότηση του Ιράκ, με ιδιαίτερη έμφαση στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, και τη στήριξη της ανάπτυξης πολυμερούς πλαισίου υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών και των Διεθνών Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων. Κατά συνέπεια, η ανάληψη υποχρέωσης ύψους 200 εκατομμυρίων ευρώ από τον προϋπολογισμό της ΕΚ στη Διάσκεψη της Μαδρίτης για την ανασυγκρότηση του Ιράκ το 2003-04 μεταβιβάστηκε στις οργανώσεις του ΟΗΕ και στο Διεθνές Ταμείο Ανασυγκρότησης για το Ιράκ, και η εκταμίευση θα πρέπει να επισπευσθεί σε αυτήν τη φάση.

Γραφείο ΕΚ: Η ίδρυση πλήρους αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο Ιράκ εξαρτάται από την κατάσταση όσον αφορά την ασφάλεια και από τη διαθεσιμότητα κοινοτικών πόρων. Εντούτοις, ως πρώτο βήμα, η Επιτροπή ιδρύει γραφείο για το Ιράκ στις εγκαταστάσεις της αντιπροσωπείας της στο Αμάν για να συμβάλει στην προετοιμασία της πολιτικής εκπροσώπησης και να εξασφαλίσει τον τοπικό συντονισμό της βοήθειας για την ανασυγκρότηση με τα κράτη μέλη της ΕΕ. Το γραφείο θα προβλέπει επίσης σύνδεσμο με την Αποστολή Βοήθειας των Ηνωμένων Εθνών για το Ιράκ και το Διεθνές Ταμείο Ανασυγκρότησης για το Ιράκ. Όταν το επιτρέψουν οι συνθήκες, το εν λόγω γραφείο μπορεί να μεταφερθεί στη Βαγδάτη.

Φάση II – Μετά τις εκλογές

Οι εκλογές για τη Μεταβατική Εθνική Συνέλευση θα οδηγήσουν στη σύσταση προσωρινής κυβέρνησης και σε εντατικοποίηση των εργασιών για την κατάρτιση νέου συντάγματος, που θα κυρωθεί στη συνέχεια με δημοψήφισμα το 2005. Αυτή η φάση θα ανοίξει συνεπώς τον δρόμο για περαιτέρω συνεργασία και διάλογο με το Ιράκ σε διάφορους τομείς. Εκτός από τις δραστηριότητες που άρχισαν κατά τη φάση I, οι πρωτοβουλίες θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

Συνεισφορά της ΕΕ στην αποκατάσταση και ανασυγκρότηση. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε περαιτέρω συνεισφορά 200 εκατομ. ευρώ για την ανασυγκρότηση του Ιράκ το 2005⁴ και προβλέπει ότι πιθανόν να απαιτηθεί παρόμοιο ποσό το 2006, ανάλογα με τους δημοσιονομικούς περιορισμούς και την ικανότητα χρησιμοποίησης των κεφαλαίων για τα οποία ανελήφθη υποχρέωση κατά το 2005. Το μεγαλύτερο μέρος των κεφαλαίων θα συνεχίσει να προορίζεται για το Διεθνές Ταμείο Ανασυγκρότησης για το Ιράκ, αλλά ένα ποσοστό θα μπορούσε να προοριστεί για την άμεση εφαρμογή προγραμμάτων τεχνικής βοήθειας και στήριξης της δημιουργίας ικανοτήτων.

Τα προγράμματα αυτά θα μπορούν να στηρίζουν τη θεσμική ανάπτυξη σε διάφορους τομείς, ανάλογα με τα συμφέροντα του Ιράκ. Στον πολιτικό τομέα και στον τομέα της ασφάλειας, σε πλήρη συνεργασία με τον ΟΗΕ, η ΕΕ θα μπορούσε να παράσχει συμβουλές για τη συνταγματική διαδικασία, καθώς και περαιτέρω βοήθεια για τον εκδημοκρατισμό, την εφαρμογή της νομοθεσίας στον μη στρατιωτικό τομέα, το κράτος δικαίου και τον τομέα της δικαιοσύνης και των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Στον κοινωνικό και οικονομικό τομέα, κεντρικά θέματα μπορεί να αποτελούν: η χάραξη πολιτικής και η χρηστή διακυβέρνηση, συμπεριλαμβανομένων των φορολογικών και νομισματικών θεμάτων, η κατάρτιση εθνικών στατιστικών, η δημιουργία ενός λειτουργικού εμπορικού και τελωνειακού καθεστώτος και καθεστώτος επενδύσεων, η ενέργεια και οι μεταφορές, τα μέτρα βελτίωσης και προστασίας του περιβάλλοντος, η προώθηση του ιδιωτικού τομέα, η ανάπτυξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων και ένα σύστημα δημοσίων συμβάσεων που δεν εισάγει διακρίσεις.

Επιπλέον της βοήθειας για την ανασυγκρότηση, μπορεί να προβλεφθεί πλέον από το παρόν στάδιο η χρησιμοποίηση άλλων μέσων για την ελάφρυνση των αναγκών εξωτερικής χρηματοδότησης που απορρέουν από τη μετάβαση, και η στήριξη της μεταρρύθμισης. Τα παραπάνω θα εξαρτηθούν από την πρόοδο που θα σημειωθεί όσον αφορά την ελάφρυνση του

⁴ 190 εκατ. ευρώ στη γραμμή του προϋπολογισμού 19 08 07 – «Βοήθεια για την αποκατάσταση και την ανασυγκρότηση του Ιράκ» και 10 εκατομμύρια που διατίθενται από τη γραμμή του προϋπολογισμού 19 04 03 – «Ανάπτυξη και εδραίωση της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου- σεβασμός των δικαιωμάτων του ανθρώπου και θεμελιώδεις ελευθερίες».

εξωτερικού χρέους και από τη συμφωνία του Ιράκ για ένα συνολικό μακρο-οικονομικό πρόγραμμα που στηρίζει το ΔΝΤ.

Επίσημος πολιτικός διάλογος. Η ΕΕ θα μπορούσε να προτείνει να αποφασιστεί κοινή πολιτική δήλωση ΕΕ-Ιράκ προκειμένου να θεσμοποιηθεί ο πολιτικός διάλογος. Αυτός μπορεί να συμπεριλαμβάνει συζήτηση για τα δικαιώματα του ανθρώπου, την περιφερειακή σταθερότητα, την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και τον μη πολλαπλασιασμό των όπλων. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα κοινοβούλια των κρατών μελών της ΕΕ μπορούν επίσης να ενθαρρυνθούν να συνεχίσουν επαφές με τη Μεταβατική Εθνική Συνέλευση.

Κοινές ομάδες εργασίας σε τομείς αμοιβαίων συμφερόντων. Μπορεί να συσταθούν ομάδες εργασίας ΕΕ-Ιράκ για να συζητήσουν σχετικά με τη συνεργασία σε τομείς όπως η οικονομία, οι στατιστικές και το εμπόριο, η ενέργεια (συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρικής ενέργειας), οι τεχνικοί κανονισμοί και πρότυπα, η κοινωνία των πληροφοριών, τα δικαιώματα του ανθρώπου και το κράτος δικαίου, η μετανάστευση και η καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Θα μπορούσε να καθιερωθεί στο εγγύς μέλλον ανεπίσημος διάλογος μεταξύ ΕΕ και Ιράκ στον τομέα της ενέργειας, και η ΕΕ θα μπορούσε να στηρίζει τη συμμετοχή του Ιράκ σε άλλα περιφερειακά φόρουμ για την ενέργεια και τις μεταφορές. Ο διμερής διάλογος θα μπορούσε να οδηγήσει σε μελλοντικούς περιφερειακούς διαλόγους.

Φάση ΙΙΙ – Μεσοπρόθεσμα

Ο διορισμός μιας δημοκρατικά εκλεγμένης κυβέρνησης και η κατάρτιση από μέρους του Ιράκ νέου συντάγματος, καθώς και η διεξαγωγή εκλογών για εκτελεστικό και νομοθετικό σώμα προβλέπεται ότι θα επιτρέψουν στην ΕΕ να εξομαλύνει τις σχέσεις της με το Ιράκ. Στην εν λόγω φάση, η ΕΕ θα μπορούσε να λάβει τα ακόλουθα πρόσθετα μέτρα:

Διαπραγματεύσεις για διμερή συμφωνία. Μια διμερής συμφωνία μεταξύ ΕΕ και Ιράκ θα εκφράζει το αμοιβαίο συμφέρον για την ανάπτυξη εταιρικής σχέσεων και τη στήριξη των πολιτικών, οικονομικών και κοινωνικών μεταρρυθμίσεων του Ιράκ. Μια συμφωνία εμπορίου και συνεργασίας, παρόμοια με αυτές που έχουν συναφθεί με άλλες χώρες ανατολικά της Ιορδανίας θα αποτελούσε κατάλληλο πρώτο βήμα. Στη συνέχεια θα μπορούσε να εξεταστεί το ενδεχόμενο πιο εκτενούς συμφωνίας.

Βοήθεια για την οικονομική διαφοροποίηση και τη μείωση της φτώχειας. Δεδομένου ότι οι ίδιοι πόροι εισοδήματος του Ιράκ αυξάνονται, ιδίως λόγω υψηλότερων επιπέδων πετρελαιοπαραγωγής, οι ανάγκες του για βοήθεια από εξωτερικούς χορηγούς προβλέπεται ότι θα μειωθούν. Η ΕΕ θα μπορούσε να στοχεύσει, με τη βοήθεια της ΕΚ, σε τεχνικά προγράμματα και προγράμματα δημιουργίας ικανοτήτων, και στην προώθηση της οικονομικής διαφοροποίησης και της μείωσης της φτώχειας/βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου.

Κατάρτιση περιφερειακού πλαισίου. Η ΕΕ θα μπορούσε να αναζητήσει τρόπους με τους οποίους η Διαδικασία της Βαρκελώνης για την προώθηση της συνεργασίας σε τομείς όπως η ενέργεια, οι μεταφορές, το περιβάλλον, η επιστήμη και τεχνολογία, η εκπαίδευση, ο πολιτιστικός διάλογος και η στήριξη της κοινωνίας των πολιτών θα μπορούσε να συμβάλει στον εμπλουτισμό της περιφερειακής συνεργασίας μεταξύ του Ιράκ και των γειτονικών του χωρών. Η ΕΕ θα μπορούσε να εξετάσει τους τρόπους με τους οποίους το Ιράκ μπορεί να συμμετάσχει στον διάλογο της ΕΕ με άλλους εταίρους στην περιοχή, και ιδίως με αυτούς που βρίσκονται ανατολικά της Ιορδανίας.

Συνεχής βοήθεια για το κράτος δικαίου, τον εκδημοκρατισμό και τα δικαιώματα του ανθρώπου. Η διαδικασία εκδημοκρατισμού στο Ιράκ δεν θα λήξει με τις βουλευτικές εκλογές. Η ΕΕ θα πρέπει συνεπώς να συνεχίσει να αποδίδει προτεραιότητα στη μεσοπρόθεσμη βοήθεια που θα συμβάλει στην αύξηση της ικανότητας της ιρακινής κυβέρνησης και της κοινωνίας των πολιτών να ενδυναμώσει τη δημοκρατία, να εξασφαλίζει τον σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώπου, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των γυναικών και των μειονοτήτων, το κράτος δικαίου, την καταπολέμηση της διαφθοράς και την προώθηση της διαφάνειας, της υπευθυνότητας και της χρηστής διακυβέρνησης.

Δανειοδότηση από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Δεδομένου ότι το επίκεντρο της εξωτερικής βοήθειας παύει να είναι η μη επιστρεπτέα βοήθεια, τα δάνεια από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕ) θα μπορούσαν να συμβάλουν στη μετάβαση από την περίοδο χορήγησης μη επιστρεπτέας βοήθειας στην περίοδο συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα μετά την εξόφληση του εξωτερικού χρέους του Ιράκ, με προγράμματα εντάσεως κεφαλαίου, όπως είναι η δημιουργία υποδομής. Μπορεί να εξεταστεί το ενδεχόμενο εντολής στην ΕΤΕ για δανειοδότηση του Ιράκ στο πλαίσιο των νέων δημοσιονομικών προοπτικών, που πιθανώς θα αποτελέσει μέρος περιφερειακής εντολής για να συμπεριληφθούν οι χώρες ανατολικά της Ιορδανίας.

Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Μπορεί να εξετασθεί το ενδεχόμενο ίδρυσης αντιπροσωπείας στη Βαγδάτη.

V. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η παρούσα ανακοίνωση παρουσιάζει τους αρχικούς προβληματισμούς για το πώς μπορεί να προχωρήσει η ΕΕ στις σχέσεις της με το Ιράκ, ακολουθώντας μια πολιτική προοδευτικής δέσμευσης που θα θέσει τα θεμέλια για σημαντικότερη και συνεχιζόμενη βιώσιμη συνεργασία μεσοπρόθεσμα. Οι συστάσεις της θα πρέπει να αναθεωρούνται σε διαρκή βάση και να προσαρμόζονται στις περιστάσεις σύμφωνα με τις επιτόπου εξελίξεις. Το Συμβούλιο Υπουργών καλείται να εξετάσει αυτές τις συστάσεις, με σκοπό να στείλει στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σαφές μήνυμα σχετικά με τη δέσμευση της ΕΕ να ενισχύσει τις σχέσεις της με το Ιράκ, στο πλαίσιο της απόφασης 1546 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, και να θέσει τα θεμέλια για να καταστεί το Ιράκ μια ασφαλής, σταθερή, δημοκρατική και ευημερούσα χώρα, που διατηρεί ειρηνικές σχέσεις με τις γειτονικές του χώρες και την περιοχή, και είναι πλήρες και ενεργό μέλος της διεθνούς κοινότητας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι Σύνοψη των προτάσεων

ΦΑΣΗ Ι – ΑΜΕΣΗ ΔΡΑΣΗ	ΦΑΣΗ ΙΙ – ΜΕΤΑ ΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ	ΦΑΣΗ ΙΙΙ - ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΑ
Στήριξη των εκλογών, συμπεριλαμβανομένης της βοήθειας για την ανάπτυξη της κοινωνίας των πολιτών, το κράτος δικαίου και την εκπαίδευση των ψηφοφόρων	Ήδη παρεχόμενη βοήθεια για τον εκδημοκρατισμό και τα δικαιώματα του ανθρώπου	Συνεχής βοήθεια για τον εκδημοκρατισμό, τα δικαιώματα του ανθρώπου και το κράτος δικαίου.
Επίσκεψη τρόικας και έναρξη ανεπίσημου πολιτικού διαλόγου ΕΕ-Ιράκ, συμπεριλαμβανομένου του διαλόγου σε επίπεδο αρχηγών αποστολών με την ενδιάμεση κυβέρνηση και την ιρακινή κοινωνία των πολιτών.	Έναρξη επίσημου πολιτικού διαλόγου με την προσωρινή κυβέρνηση, συμπεριλαμβανομένης της Κοινής Δήλωσης ΕΕ-Ιράκ Δημιουργία κοινών ομάδων εργασίας σε τομείς αμοιβαίων συμφερόντων.	Ανοιχτές διαπραγματεύσεις για τις συμβατικές σχέσεις ΕΕ-Ιράκ.
Ενθάρρυνση της θετικής δέσμευσης από μέρους των γειτονικών χωρών του Ιράκ, συμπεριλαμβανομένης της πιθανότητας έναρξης εφαρμογής μέτρων για τη δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης	Συνεχής στήριξη του περιφερειακού διαλόγου και μέτρα δημιουργίας κλίματος εμπιστοσύνης	Στήριξη της κατάρτισης περιφερειακού πλαισίου.
Διοικητική συνεργασία για την εφαρμογή των προτιμήσεων του ΣΓΠ, εφόσον το επιτρέπουν οι περιστάσεις Διαβουλεύσεις και συντονισμός για την άφεση/αναδιάρθρωση του χρέους και τους συναφείς όρους οικονομικής πολιτικής	Πιθανή χρήση άλλων μέσων της ΕΚ για την ελάφρυνση των εξωτερικών χρηματοδοτικών αναγκών και την υλοποίηση της μεταρρύθμισης	δανειοδότηση από την ΕΤΕ
Ήδη εκτελούμενο πακέτο ανθρωπιστικής βοήθειας και βοήθειας για την ανασυγκρότηση, ύψους 305 εκατ. ευρώ.	Πρόσθετη συνεισφορά της ΕΚ για την ανασυγκρότηση, συμπεριλαμβανομένης της επέκτασης των διμερών προγραμμάτων τεχνικής βοήθειας και δημιουργίας ικανοτήτων	Βοήθεια για την οικονομική διαφοροποίηση και τη μείωση της φτώχειας.
Ίδρυση Γραφείου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής		Ίδρυση Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής